

СТАНОВИЩЕ

**От доцент доктор Вержиния Тодорова Маркарова
Ръководител на катедра „Текстил – изкуство и дизайн“, ФПИ,
НХА**

**Относно обявен конкурс за професор по 8.2 Изобразително
изкуство за нуждите на катедра „Моден дизайн“ / обнародван в
„Държавен вестник“ – Брой 47 от 24.06.22**

**към Национална художествена академия – София
с кандидат**

**доц. д-р Мариела Гемишева
за хабилитационния труд**

**„ВРЕМЕ И СТИЛ“ Контури на историята на модата през XX век,
второ допълнено издание, 2019 г.
ISBN 978-619-02- 0355-1**

Със заповед на Ректора на НХА съм определена за член на научно жури по процедура за придобиване на академична длъжност „професор“ към катедра „Моден дизайн“, Национална художествена академия по в дисциплините „Моден проект“, „Модата на 20-ти Век“ и „Модата като спектакъл“ за нуждите на катедрата.

На обявеният в ДВ бр.47 от 24 юни 2022 година конкурс за професор, единствен кандидат подал документи е доцент д-р Мариела Гемишева, доцент в катедра „Моден дизайн“ от 2012 година.

За конкурса доцент д-р Мариела Гемишева, е представила всички необходими документи съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника на Национална художествена академия за неговото прилагане.

Всички представени материали са прецизно описани и прегледно подредени.

Кратки биографични данни

Доцент доктор Мариела Гемишева придобива научно образователна степен доктор по изкуствознание и изобразителни изкуства, НХА през 2007 година с тема на дисертационния труд : „Иновативни форми в пърформанса на модния дизайн през 90-те години на XX век в Западна Европа“ научен ръководител проф. д-р Любомир Стойков; през 1992 година завършва Академия за архитектура, дизайн и изкуства, Прага; през 1984 година завършва Национална гимназия по пластични изкуства и дизайн “Акад. Дечко Узунов”; от

2000 година е член на Институт за съвременно изкуство, София; от 1996 г. е член на Съюза на българските художници.

Придобива полезен и богат опит чрез специализациите ѝ: Артрезиденция, Cite international des arts, Париж, 2019 г.; Арт Програма, ArtsLink в Университета „Карнеги Мелън“, Питсбърг, САЩ, 2013 г.; Арт програма на Гьоте институт, Берлин, 2009 г.; Арт програма на Pro Helvetia, F+F Schule fur kunst und Mediendesign, Zurich, 2008 г.; Арт програма, AiR program (MQ) Wien, 2007 г.; Интериорен дизайн в студиото на архитект Борек Шипек, Амстердам, 1990 г.

Доц. д-р Мариела Гемишева е носителна множество награди, като: Златна игла, 2017, награда , дизайнер на годината на Академията за БГ мода, 2017 г., 2006 г., 1998 г. и 1997г.; Жена на годината 2008, номинация на списание „Грация“ Attika Media, България, 2008 г.; Shortlist 2008, номинация за наградата за съвременно изкуство Гауденц Б. Руф, 2008 г.; 24 карата, награда на телевизионното предаване за мода „24 карата“ на БНТ, 1998 г.

В международните, групови и самостоятелни проекти Мариела Гемишева е работила с куратори като Яра Бубнова, Мария Василева, Харалд Зеeman, Питър Вайбъл, Еда Чуфер, Роджър Коновър, Хедвиг Заксенхубер, Набойша Вилич, Розета Гозини, Габриела Серуси, Борис Гройс, Владия Михаилова, Вера Млечевска, Гергана Мудова и др. Нейни работи са притежание на музейни институции като Софийска градска художествена галерия, ESSL MUSEUM - Виена, Albertina Museum - Виена, Gass Art Gallery - Торино, както и на много други частни и публични галерии и колекции.

Научно – изследователска дейност

Доцент д-р Мариела Гемишева е представила пълния списък на публикуваните от нея статии и издадените научни изследвания. Представен е също така списък с рецензии на каталози, учебни помагала, докторски защити и доцентури. Представен е списък с участия в научни конференции, публични лекции в страната и чужбина, открити уроци.

Всички представени публикации са след хабилиране на кандидата като „доцент“ през 2012 година. Разработваните теми са актуални, използвани са съвременни методи. Голяма част от научните постижения на доцент Гемишева са с определена практическа стойност.

Представено е и обстойно портфолио на кандидата с международни групови и авторски проекти. Както и творческа биография. Кое то несъмнено доказва значимостта на доц. Гемишева като един от водещите автори на съвременната художествена сцена.

Наукометричните показатели на доцент д-р Мариела Гемишева, надхвърлят количествените критерии, предвидени в правилника на НХА за придобиване на академичната длъжност „професор“.

Хабилитационен труд

Основният хабилитационен труд озаглавен „ВРЕМЕ И СТИЛ“ Контури на историята на модата през XX век се състои от единадесет глави и „...има за цел да набележи в хронологическа последователност основните щрихи в изясняването на модата като социокултурен феномен и динамиката на нейното развитие през целия XX век . „Насичането” на века на отделни декади има за цел единствено постигането на прегледност и обзримост на промените и иновациите в модата през миналото столетие – и е до голяма степен условно, тъй като промените не „спазват” буквално границите на десетилетията. Тяхното движение е много по-сложно, както в динамиката на промените им, така и в устойчивостта на съществуването им и съответно завръщането им в следващи социокултурни контексти.“¹

Сложността и обхвата на темата, както и необходимостта от широк обхват от компетенции за анализ на разнообразния материал, доказват завидна настойчивост и последователност от страна на доц. Гемешева.

Значимостта на приносите на доц. Гемешева се определя от количеството информация, прецизността и изчерпателността на анализа, от съвременните изследователски методи и широкия обхват на проблематиката.

Положеният труд, от доц. д-р Гемешева, при събирането, обработването, квалифицирането и анализирането на огромния материал на изследването и представянето му по този добре онагледен и достъпен начин също е неоспорим принос.

Като обем и качества научното изследване на доц. д-р Мариела Гемешева определено отговаря на изискванията за академичната длъжност „Професор“.

Лични впечатления

Познавам доцент Гемешева като отличен преподавател, творец и личност. Тя е отзивчива, коректна и етична в отношенията с колегите си. Доцент Гемешева умее да създава силна, респектираща връзка със студентите си и е изключително прецизна и отговорна към професионалните си задължения. Отличава се със сериозни интереси в областта на модата и съвременното изкуство и притежава завидни комуникативни способности и перспективно мислене.

Заклучение

Представеният за обсъждане хабилитационен труд е резултат от много обстойно осъществено изследване, резултатите от което имат теоретична и приложна значимост. Трудът е добре структуриран, изложението е последователно и логически непротиворечиво и демонстрира подчертания

---

¹ Доц. д-р Мариела Гемешева – резюме към хабилитационен труд „ВРЕМЕ И СТИЛ“ Контури на историята на модата през XX век, второ допълнено издание, 2019 г., ISBN 978-619-02- 0355-1

интерес и ангажираност на доцент Гемешева към изследваната проблематика. Убедена съм, че труда ще разшири и подобри качеството на преподаваната от кандидата дисциплина. Кое то неминуемо ще доведе до обогатяване на знанията и възможностите за реализиране на студентите от специалността.

Хабилитационният труд е с безспорни научни приноси. Доц. д-р Мариела Гемешева е изграден преподавател с дълъг преподавателски стаж и богат професионален теоретичен и практически опит.

Доцент Гемешева притежава разностранни познания, необходими за обогатяването на знанията на студентите. Нейната научна и творческа дейност се отличава с индивидуален почерк и непрекъснат стремеж към новото.

Представените дотук обстоятелства ми дават основания с убеденост да декларирам, че хабилитационния труд притежава всички необходими качества на такъв тип научна разработка и предлагам да бъде продължена процедурата по присъждане на академичната длъжност „Професор“.

Въз основа на положителната оценка на учебно-преподавателската дейност, високата научна значимост на научните трудове, получените значими научно-приложни и художествено творчески приноси и отзвукът, който те са намерили в художествените среди, считам, че доцент Гемешева притежава всички качества да придобие академичната длъжност „Професор“.

На основание на всички достойнства, характеризиращи доц. д-р Мариела Гемешева, доцент в катедра „Моден дизайн“ убедено подкрепям и препоръчам на уважаемия специализиран научен съвет да присъди академичната длъжност „Професор“.

17.03.2023 г.
Гр. София

доц. д-р Вержиния Маркарова
Ръководител катедра „Текстил – изкуство и дизайн“,
НХА